

Južna Amerika in Evropa kupujejo v Zed. državah

Cleveland, O. — Odkar je izbruhnila vojna v Evropi, se čuti, da prihajajo večja naročila za razno blago iz Južne Amerike in Evrope. Tako poroča clevelandski urad za tujo in domačo trgovino. In pričakuje se dnevno več naročil, če se bo vojna v Evropi raztegnila. Naročila prihajajo od tujezemskih trgovcev, ki niso nikdar prej kupovali tukaj. Tako piše neka tvrdka iz Montevidea, Urugvaj, da je evropska vojna spremenila ves položaj, in da želi tamošnja vlada, da ustvari boljše trgovske odnose z Zed. državami. Urugvajski firma na zlasti vprašuje za tekstilno robo, za avtne dele in tiskarske potrebščine.

"Naše edino upanje," piše ta firma, "so zdaj Zed. države. Zveza z Evropo bo vedno težja. Poleg tega je vaše blago tukaj zelo visoko cenjeno."

Enako pismo je dobil ta urad iz Nizozemske, ki je bilo odposlano drugi dan po napovedi vojne Anglije in Francije. V pismu se navaja, da bo v Evropi vedno več povpraševanja za ameriškim blagom, in to radi nestalnih razmer v Evropi. Dozdaj je imelo ameriško blago velikega tekmeča v Nemčiji.

Razne trgovske firme v Buenos Aires, Argentina, so se zdaj obrnile na trg v Zed. države, ker ne morejo več dobivati raznega blaga iz Nemčije, Avstrije in Francije.

Papež bo apeliral na ves svet, da pomaga nesrečni Poljski

Rim. — Papež Pij je naročil mi. Kar papeža v resnici skrbi so njegovi imenu prosil nemško vlado, naj ne izvaja protiverskih odredb, ki so v veljavi v Nemčiji, v zasadenem poljskem ozemlju. To zagotovilo je dal papež poljskemu kardinalu Hlondu, ki ga je sprejel v avdijenci za celih 40 minut.

Z enako prošnjo se je bil obrnil papež na Hitlerja v času, ko je zasedel Češko in Moravska in je takrat Hitler obljubil, da bo ustregel papeževi želji. Pa je ostalo samo pri obljubi, ker sveta Stolica dobiva iz Češke pritožbe o preganjanju katoliške Cerkve. Toda vendar je položaj to pogledno boljši na Češkem in v Avstriji kot je pa v Nemčiji sa-

Umor romunskega premierja bo imel morda usodepolne posledice za vse balkanske države

Budapest, 24. sept. — Umor romunskega ministerskega predsednika Calinescu bo znal vceci vse balkanske države iz ravnosti. To se je takoj začutilo v glavnih mestih Jugoslavije, Turčije in Grčije, s katerimi državami je bil Calinescu vedno v prijateljskih zvezah. Calinescu se je zelo trudil, da je obdržal Romunsko nevtralnost. Vsakemu je zdaj jasno, da je postal položaj Romunske s smrtjo premierja Calinescu, ki je bil velik sovražnik Nemčije, zelo nevaren. Nemčija je hotela dobiti živež in olje iz Romunske in je bila zelo nevoljna, ker se Calinescu ni pokoril. Radi tega so ga spravili s poti. Zato se je pa Calinescu trudil, da je bila Romunska v zvezi z Jugoslavijo, Turčijo in Grčijo v balkanski antanti. Toda vprašanje je, koliko morejo balkanski zaveznički pomagati Romunski, če jo napadeta Rusija in Nemčija, ker bosta v tem slučaju takoj padli po Romunski tudi Madžarska in Bolgarija. Če pa enkrat pade Romunska, je usoda ostalih balkanskih držav zapečatena.

Smrtna kosa

Po dolgi bolezni je včeraj popoldne preminila mlada Ann Str-mole, stara šele 23 let. Rojena je bila v Clevelandu, kjer zapu-šča žalujoče starše, očeta Mar-tina, ki je doma iz St. Vida pri Zatični in mater Uršulo, ki je do-ma iz istega kraja, sestro Mary in brata Martina in Antona. Bi-la je članica društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ. Pogreb se bo vr-šil iz hiše žalosti, 712 E. 155th St. pod vodstvom August F. Svetka. Čas pogreba naznanimo jutri.

Pobiranje asesmenta

Tajnica podružnice št. 14 SZZ pobira danes zvečer asesment v Društvenem domu na Recher Ave.

Na obisku iz Indiane

Mrs. Mary Turk iz Indianapo-lisa, Ind. je prišla k proslavi 25 letnice strica, Mr. in Mrs. Lud-vik Verček in se je udeležila tudi včerajšnje slavnosti blagoslovitve vogelnega kamna. Stanuje pri družini Mr. in Mrs. Mike Vrček.

Važna seja

V terek po pevskih vajah se vr-ši važna seja mladinskega pev-skega zbora na Holmes Ave. Pro-si se vse starše, da se udeležijo velikem številu.

Vlagateljski odbor

Jutri večer ob 7:30 se vrši se-ja vlagateljskega odbora North American Mortgage Co. in sicer v starem poslopju SND. Vsi od-borniki bodite točno na mestu.

Ruski narod bi se rad rešil boljševiškega jarma

New York, 24. sept. — Aleks-ander Kerensky, ki je leta 1917 vodil Ruse k vstaji in strmogla-vil carski režim, je izjavil, da se zavezniki ne borijo samo za de-mokracijo, uničenje hitlerizma, osvoboditev Poljske in Češke, ampak se morajo boriti tudi za osvoboditev ruskega naroda iz-pod boljševiškega jarma.

Če to Anglija in Francija po-vesta razločno ruskega narodu, bosta dobili zaveznika podporo vseh 160,000,000 zasužnjenih Rusov na svojo stran, je rekel Kerensky, ki živi v pregnanstvu v Zed. državah.

"Evropa se ne more nikdar preosnovati na novih temeljih svobode in reda, ne da bi se prej osvobodila Rusija svojih samo-silnikov," je rekel Kerensky.

"Stalin je omamil zapadno de-mokracijo s svojo propagando o ljudski fronti in kolektivni var-nosti, kakor je Lenin leta 1917 omamil ruski narod. Rusija in ruski narod niso odgovorni za Stalinove mahinacije. Rusi so-vražijo boljševiško diktaturo, kar jasno kaže neprestano preganjan-je in umori milijonov pravih Rusov.

"Stalinova vlada bo padla, če bo ruski narod zagotovljen od Anglije in Francije, da so za-padne demokracije z njim v nje-govi borbi za svobodo," je razla-gal domoljubni Kerensky.

Father Coughlin bo imel govor tukaj

Prihodnji četrtek bo govoril v clevelandskem mestnem avdito-riju znani radio govornik, Rev. Charles E. Coughlin, ko bo pri-rejena velika manifestacija za svetovni mir. Shodu bo prede-ovala nadškof Joseph Schrems, vstopnice ne bo nobene in vstop-nice se lahko dobe pri lokalnih klubih Social Justice.

Stalin se boji Hitlerja, trdi bivši vodja Trotsky

Paris, 24. sept. — Leo Trotsky, bivši ruski boljševiški vodja, ki živi sedaj v pregnanstvu v Me-hiki, je pisal na ruski časopis "Polsedna Novsti" članek, v ka-terem trdi, da je bila rusko-nem-ska pogodba ustvarjena z dvojni-mi vlogami namreč, da Hitler vodi boj, Stalin je pa samo Hit-lerjev hlapec. Dalje Trotsky tr-di, da je bil Stalin pripravljen podpisati pogodbo z vsakomer, ki bi mu lahko garantiral, da ostane na moči. Sicer se pa Stalin zelo boji Hitlerja in ima glede te-ga prav, trdi Trotsky.

Državljanika

Pri zaslišanju za podelitev ameriškega državljanstva 11. septembra je postala državljanka Zed. držav tudi Mrs. Antonia Sepic, 379 E. 165th St. Naše čes-titke!

Krajevci šampijoni

Balincarji, člani društva Kras št. 8 SDZ so včeraj v končni igri zmagali vse ostale in postali šampijoni balincarjev pri SDZ. Vseh SDZ teamov je bilo deset v tekmi. Čestitamo!

Odlikovanje slovenskega diplomata

Poroča se nam, da je pre-jel dr. Vladimir Rybar, svet-nik jugoslovanskega posla-ništva v Washingtonu, odli-kovanje od jugoslovanske vlade in sicer red sv. Save 3. stopnje. Zelo nas veseli, da je bil odlikovan ta zmo-žni slovenski diplomat in mu izrekamo svoje iskrene čes-titke. Ob tej priliki naj iz-razimo željo v imenu sloven-skega naroda v Zed. drža-vah, da naj nam da jugoslo-vanska vlada kaj več sloven-skih uradnikov in vladnih zastopnikov, saj imamo Slo-venci zmožne ljudi, ki bi de-lali čast Jugoslaviji na kate-rihko odgovornih mestih.

Lepa knjiga

Knjiga "Za božjim klicem," katero je spisal g. kanonik Oman, in ki kaže njegovo življenje vse od mladih let pa do današnjega časa in ki tako lepo opisuje tudi življenje naših slovenskih nase-ljencev pred davnimi leti v Min-nesoti, kjer se je g. kanonik ro-dil, se lahko dobi v našem ured-ništvu. Stane samo en dolar. Knjiga je zelo zanimiva in naj bi jo imela vsaka slovenska hiša. Kar bo knjiga prinesla čistega, bo šlo vse za novo ljubljansko semenišče. Kdor želi, mu pošlje-mo knjigo tudi po pošti.

Ne pozabite!

Danes je dan 25. septembra! Da ne boste pozabili plačati svo-jega asesmenta pri društvu! To je za nas bolj važno kot pa spre-memba nevtralne postave, bi re-kli. Ali ne?

Berlin naznanja konec vojne na Poljskem

Hrvati ne smejo javno zborovati

Belgrad, 23. sept. — Hrvatska vlada je danes prepovedala vsa-ko javno zborovanje po drželi. Vzrok je napeti evropski položaj, pravi ban.

Anglija hiti z izdelovanjem municije v 700 tovarnah

London, Anglija. — V parla-mentu je bilo povedano poslan-ecem, da Angliji ne bo primanjko-valo municije v tej vojni, kakor je bil slučaj v zadnji svetovni vojni. 700 tovarnen noč in dan iz-deluje samo naboje. Vlada je na-kazala \$280,000,000 samo za voj-ne potrebščine, odkar se je zače-la vojna z Nemčijo. 6,500 raznih podjetnikov izdeluje samo vojni material in vsak dan se dodajajo še novi. Vsa Anglija je bila raz-deljena v 13 distriktov, vsak pod izvežbanim nadzornikom, da bo dobava živeža in drugih potreb-ščin bolj brezhibno poslovala.

MUSSOLINI ZOPET PROSI ZA MIR

PARIS, 23. sept. — Laški premier Mussolini je imel v soboto nagovor na fašistične voditelje iz Bologne. Govor je bil namenjen za splošno javnost in zlasti zaveznikom, ko je rekel, da sta Angli-ja in Nemčija pač nespametni, če se ustavljata še nadalje nemškimi zahtevam, ko je Poljska na tleh. Francoska vlada je nato odgo-ovorila v časopisju z odločnim "ne" in da se bosta z Anglijo boje-vali naprej, dokler se ne vrne Poljsko narodu nazaj.

RUSKA ARMADA OSTANE POD OROŽJEM

MOSKVA, 23. sept. — Vladni odlok se glasi, da vsa armada, ki je bila mobilizirana 7. septembra, ostane v službi za nedoločen čas. Sodi se, da šteje danes ruska armada 4,000,000 mož v aktivni službi. Ruska armada čisti zasedeno Poljsko onih poljskih čet, ki se še upirajo. Vsa velika poljska posestva, ki so jih posedovali grofje, so Rusi razdelili med najmenike in delavce. Tako so vzeli grofu Radzivilu 225,000 oralov zemlje in jo razdelili. V Belorusiji in Ukrajini so se ustanovili kmetijski sovjeti, ki skrbijo za red. V promet je že prišel tukaj ruski denar in v šolah se je že pričelo z poučevanjem v malorusčini oziroma ukrajinsčini.

Zanimive vesti iz slovenskih naselbin

V Pueblu, Colo. je umrl po 12 pušča tri sinove, tri hčere in bra-letnem bivanju v bolnišnici ta.

V Milwaukee, Wis. je umrla Frances Kastelic, stara 76 let, doma iz Šmihela pri Novem me-stu. — V bolnišnici v Muirdale je umrl Martin Savinc, star 58 let.

V Sheboygan, Wis. je umrl John Pire, samski, star 70 let. Dalje je umrl Luka Podbregar, vdovec, star 79 let.

V Pueblo, Colo., je umrla Ma-ry Stancar, stara 53 let, doma iz Krke na Dolenjskem. — Dalje je umrl v tem mestu Joseph Jur-glich, star 36 let. Rojen je bil v Leadville, Colo.

V So. Chicagu je umrla Mary Strubel, roj. Stajdohar, doma od Starega trga v Beli Krajini. Za-

HITLER NE BO HAMAL KOFETKA

LONDON, 23. sept. — Neka ladja, ki je vozila med drugim tudi dve toni kave, je bila ustavljena od angleške bojne ladje in blago zaplenjeno, tudi kava. Ta kava je bila kupljena v Arabiji in na-menjena špecično za Hitlerja. Hitler ne pije nobene opojne pija-če in tudi mesa ne je, ima pa strašno rad dobro kavo. Medtem ko nemški narod sreblje nekako brozgo, ki jo imenujejo kavo in je pripravljena iz ječmena, imajo pa za Hitlerja vedno fin kofetek na razpolago. No, zdaj ko so mu Angleži izpred nosa vzeli kar dve toni kave, se bo moral Hitler zadovoljiti z istim, kar ima na raz-polago nemški narod.

BOJI NA ZAPADNI FRONTI

PARIS, 23. sept. — Nemci so podvojili aktivnost na bojni črti, ki je zdaj 60 milj dolga. Kot se doznava, se nahaja na za-padnem bojišču sam Hitler, ki nadzoruje svoje čete in pa vrhovni poveljnik von Brauchitsch. Ne more se še soditi, če se naj smatra ta aktivnost za začetek glavne nemške ofenzive, toda navzočnost Hitlerja nekaj pomeni. Nemška letala so ves teden napadala in skušala najti slabo utrjene francoske postojanke.

ZAGONETNA SMRT NEMškega POLOVNIKA

LONDON, 23. sept. — Nemška vlada je dala uradno izjavo, da je bil v bojih pred varšavo ubit nemški polkovnik Werner von Fritsch. Polkovnik je bil v začetku Hitlerjeve moči vrhovni po-veljnik nemške armade, lansko leto je pa padel pri Hitlerju v ne-milost, ker je bil proti zasedbi Avstrije. Pričakovali so že, da ga bo spravil Hitler s poti, toda mu je prizanesel in mu izročil povelj-stvo nekega topniškega polka ter ga poslal na Poljsko. V vojaških krogih se čudijo, kakor je mogel nemški general pasti v boju, ko bi moral biti vendar daleč zadej pri poveljstvu. Zato se domneva, da je polkovnik ali storil samomor, ali je bil poslan nalašč na ka-ko odprto mesto, ali če ni bil na povelje iz Berlina zavrtno ustrel-jen, ker se pač ni strinjal s Hitlerjevo politiko. Hitler je sicer ukazal za polkovnika časten vojaški pogreb, toda to, pravijo, je samo zakrivanje resnice o smrti priljubljenega častnika. Mnogo se je že namreč govorilo, da bo Fritsch Hitlerjev naslednik, kar pa ne bi bilo v načrtih fuhrerja.

Dve lepo uspeli slovenski slavnosti

Krasno vreme včeraj popold-ne je gotovo dosti pripomogo-glo, da sta se dve slovenski slavnosti završili z velikim us-pehom in kar najslavesnejše, ki bosta ostali udeležencem go-tovo še dolgo v spominu.

Polaganje vogelnega kamna cerkvi sv. Lovrenca

Že ob dveh popoldne so bile newburške ulice okrog cerkve polne prazničnega občinstva. Zbirali so se vežbalni krožki v sijajnih uniformah, lepe slo-venske narodne noše, zastave in bandera, društveniki in dru-štvenice, farani in prijatelji iz domače fare, iz St. Clairja, Collinwooda, celo iz Loraina smo jih videli. Iz hiš so pla-polale ameriške in slovenske zastave, ceste so bile lepo sna-žne, sonce je gorko sijalo in na licih vseh se je bralo, da je vsak srečen in vesel današ-njega dne.

Parada se je razvrstila po 80. cesti in napravila špalir premil. škofu MacFaddenu, ki se je pripeljal ob 2:30. Kmalu nato je dal maršal Mr. Glo-bokar znamenje in povorka se je začela.

Prva je korakala godba fa-re sv. Vida, ki je igrala živah-ne koračnice. Za njo je kora-kal šerif O'Donnell in njegovi uniformirani deputiji. Zatem je bila dolga vrsta šolskih o-trok z zastavicami. Potem je prišla skupina društvenih zas-tav (deset), zatem vežbalni krožki SZZ pod načelstvom športne direktorice Mrs. Fran-ces Kurre in sicer od št. 25, 14, 32, 50, 15 in 47.

Za njimi so šle naše krasne narodne noše, potem dolga vr-sta moških, nato bandera (štri-ri), zatem zopet dolga vrsta žensk, za njimi ves cerkveni odbor fare sv. Lovrenca in na-zadnje boter in botra vogelne-mu kamnu, dr. in Mrs. Antho-ny Perko, potem boter vogel-nega kamna dosedanje cerkve Mr. Frank Kužnik ter Mr. in Mrs. Mike Muhich, ki je ku-pil oltar za sedanjo cerkev, ki se bo rabil tudi v novi.

Parada se je po okoliških cestah zopet približala cerkvi, zvonovi so začeli potrkavati in od župnišča se je vila dolga vrsta ministrantov, gg. duhov-nikov in škof MacFadden. Na-

vzočih je bilo 16 gg. duhovni-ko in sicer newburški: g. ka-nonik Oman, gg. Slapšak in Baznik, od sv. Vida: msgr. Ponikvar, gg. Jager, Andrej in Sodja, iz Collinwooda: msgr. Hribar, gg.: Čelesnik in Baraga, iz Loraina Father Sla-je, ostali gospodje so bili pa iz sosednjih fara. Father Ja-ger in Father Čelesnik sta asis-trirala škofu.

Na prostoru poleg vogelne-ga kamna je bil postavljen šot-ran, pod njim pa okusno ozalj-šan oltar, kar so vse preskrbe-li bratje Ferfolia. Ko se je duhovščina približala in se na-potila gori po stopnicah, so pevci slovenije pod vodstvom g. Zormana zapeli prekrasno pesem "Caelestis Urbs Jerusa-lem" (Nebeški grad Jeruza-lem).

Pred škofa stopijo tri zale-deklice in Ljudmila Agnes Za-gar v krepkih besedah pozdra-vi škofa. Nato je opravil škof obrede blagoslovljenja vogel-nega kamna, Slovenija je za-pela ganljivo pesem "Povsod Boga." Nato je pa Rev. Mi-nikov in škof MacFadden. Na-

(Dalje na 3. strani.)

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00. Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$7.00. Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year. U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months. Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months. European subscription, \$7.00 per year. Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 223, Mon., Sept. 25, 1939

Vojska ali nevojska

V Evropi grme topovi in regljajo strojnice, mi tukaj v Ameriki pa ugrabljamo kdo bo zmagal in morda z malo izjemno nestrpnostjo čakamo, kdaj bo nacizem, komunizem in fašizem vrag vzela. Naše simpatije so na strani preganjanih in na tla zbitih. To je pa tudi vse, saj več jim ne moremo dati kot svoje simpatije.

Evropska vojna je za sedaj, dokler smo še na varnem pod zaščito Strica Sama, samo zadeva dnevnih dogodkov, ki o njih čitamo, malo podebatiramo in gremo naprej za svojim delom.

Naše delo in priprave v tej deželi niso kupičenje živčevja, municije in streljiva za eventualno vojno, naše priprave so nekaj več. Mi, to je naš kulturni slovenski narod, se že pridno pripravljamo na jesensko in zimsko sezijo z raznimi igrami, koncerti, godbenimi in pevskimi, plesnimi veseljami itd.

Poletje je minilo in ž njim naš oddih. Naši društveni delavci so se nekoliko odpočili za par mesecev in zdaj so pa že zopet na delu kot čebele, ki donašajo cvetlični prah, da si napravijo medu.

Poletni čas lahko imenujemo kot nekake počitnice za naše kulturne prireditve. Čeprav so tudi poletni razne prireditve, toda ker so večinoma na prostem, so vse bolj veselega značaja in ne toliko ravno za duševni užitek.

Zdaj pa, ko nas bo narava zapodila za nekaj mesecev k gorki peči, bomo pa zopet začeli v polni meri dati hrane svojemu duševnemu življenju.

Tako je prav in pametno. Nekoliko razvedrila, potem pa zopet izobrazba.

V našem Clevelandu in okolici se lahko ponašamo, da imamo v primeri z številom našega naroda zelo lepo število raznih kulturnih ustanov in v njih lepo število kulturnih društev, klubov, zborov itd. Sorazmerno se lahko kosamo celo z našo staro domovino. Sicer morda nismo tako izpopolnjeni v vsem, kakor so doma, pa tega tudi nihče zahtevati ne more. Saj vemo, da smo tukaj v tujini, kjer si moramo sami preskrbeti vsega, če hočemo kaj imeti. In lahko se reče, da smo si ustvarili sila veliko. In to, kar imamo lahko rečemo, da je naše, iz naših src in duš porojeno in z našo veliko ljubeznijo do kulture negovano.

Pridni so naši kulturni delavci, tudi pridni in neprestano na delu. Ne bomo vam jih naštevali tukaj, saj jih vsi poznate. Njim se imamo pa zahvaliti za vse, kar imamo duševno lepega tukaj v naši novi domovini.

In vse delajo samo iz ljubezni do naroda, iz ljubezni do našega imena, iz želje za višjo izobrazbo in kulturo. Druga ne zahtevajo kot jako skromno priznanje s tem, da posečamo te prireditve. Vse naše prireditve. S tem bomo pokazali, da smo dovzetni za kulturo, za izobrazbo, da stremimo za višjimi ideali, ki so luč vsakega naroda.

Zato je pa naš apel na narod že sedaj, da se bomo v lepem številu udeleževali prireditev naših dramskih, pevskih in drugih klubov in društev. Prijetno nam bo pri srcu, ko bomo videli sami sebe v družbi ljudi, ki gredo za lučjo izobrazbe.

Da se oddolžimo

Nekaj nam je prišlo na misel, ko smo pisali gornji članek, ki je samo misel, pa se nam ne zdi napačna in prav nič iz reda, če jo dobro preudarimo.

Kaj ne, poleti smo se peljali tako radi na farme, v prosto naravo, kakor smo rekli. V hladni senci smo se naučili svežega zraka in se oslajali v spominih na naša mladostna leta, ki smo jih večinoma vsi preživeli na deželi.

Vsak ima kakega prijatelja farmarja, kamor se je peljal za nedeljo popoldne ali za ves dan. Če so nas bili naši prijazni farmarji veseli ali ne, se nismo vprašali, saj smo si rojaki in farmarji so nas pa tudi vedno sprejeli z odprtimi rokami in nam odprli hišo na stečaj rekoč, kar je moje je tvoje.

Če si bodo farmarji zdaj oddahnil ali ne, ko se bodo rešili mestne "gospode" tje do spomladi, ne vemo. Morda jim bo celo dolg čas po nas. Sami bodo vso dolgo zimo, drva sekali, živino glajstali in peč gredli. To bo po večini vsa njih zabava.

Mi bomo pa pohajali prireditve za prireditvijo po naših svetlih in lepih dvoranah in prijetno nam bo pri srcu. Tako je! Poletji mi zavidamo farmarje, pozimi pa oni nas.

Zato nam je pa prišlo na misel, če bi včasih ali pa večkrat, povabili tudi naše farmarje iz okolice Clevelanda na naše prireditve. Saj niso tako daleč in stavimo, da bodo radi prišli. Zlasti ob nedeljah. Saj so naše prireditve, mislimo kulturne prireditve, dosti kratke, navadno so končane še pred deseto zvečer. Torej pridejo lahko farmarji celo notri iz Geneve.

Saj nekateri pridejo itak. Ampak naj bi si mi meščani vzeli za nalogo, da jih še posebno povabimo in kdor ima kako prav prijateljsko družino na farmah, naj jim pošlje kar vstopnico. Magari če jo sam plača, saj ne veljajo dosti.

Saj smo nazadnje vsi en narod in naši farmarji nimajo tistih prilik ko mi v mestu za to in ono razvedrilo, zlasti ne za naše dramske predstave in pevске koncerte. Razdalja ne pomeni nič, torej naj bi bili tudi pozimi z našimi prijatelji na deželi v vednem stiku.

Ni, da bi naše prijatelje na deželi poznali samo tedaj, kadar potrebujemo njih sence, poznamo jih tudi takrat, kadar bo tudi njim dobro delo na naših prireditvah.

BESEDA IZ NARODA

Kaj vse bomo videli!

V pondeljkovi številki smo čitali v pismu iz domovine izpod peresa slikarja Ivan Tischlerja, ki je poročal o g. dr. Trdanu in njegovem napornem delu. V pismu je tudi omenil, da bo dr. Trdan sam v kratkem sporočal kako sta posnemala slike po Notranjskem. Danes že beremo poročilo g. dr. Trdana o seznamu slik, katere sta posnemala. Gotovo bo vsak, ki pozna te kraje in je od tod doma z velikim zanimanjem bral, kar g. Trdan sporoča.

Takole sporoča opisovalec družin in pokrajin:

Notranjska v filmu Poroča dr. Fr. Trdan

V Glasilu KSKJ sem bil že svoj čas naznanil, da bom po naročilu Mr. Antona Grdine, letošnje počitnice Notranjsko filmal. To sem tudi storil in sicer v dveh fazah, v juliju in v avgustu. Začel sem na Rakeku, končal pa v Starem trgu in na Blokah. V takratnem oglasu sem bil tudi vse cenjene ameriške rojake pozval, naj mi pismenim potom sporoče svoje eventualne želje. Nekateri so se mojemu pozivu odzvali. Jaz sem po možnosti upošteval vse njihove želje, kar bodo itak v slikah videli. Slike so vse povzete iz resničnega vsakdanjega življenja našega pridnega in žilavega, Notranjca. Obsegajo nad sto prav zanimivih prizorov. Da bodo ložje umiljive, sem jih v pričujočem članku razložil in v posamezne skupine razdelil in sicer v istem redu, kakor so bile snemane. Vse drage rojake pa, ki se zanimajo za te slike, prosim, da to številko lista shranijo, da jo bodo znova prebrali, kadar jih bo Mr. Grdina prikazoval.

1. Nagrobni spomenik gospe Kobi, poročene Žagar. Osnutek je napravil naš arhitekt Plečnik. Spomenik stoji sredi pokopališča na Rakeku.

2. Bivša podružna cerkev sv. Urha, predelana po načrtu arhitekta Plečnika, ki bo skoraj postala farna cerkev nanovo ustanovljene fare na Rakeku.

3. Pogled na Rakek v bližini cerkve.

4. Prizor pred vzhodom v cerkvi: pred cerkvijo se razgovarjajo domači gospod župnik Jenko, trgovec Oblak, njegova sinaha in sinček, vaški otroci in dr. Fr. Trdan.

5. Spomenik kralja Aleksandra Zedinitelja v parku pred kolodvorom.

6. Rakek je središče lesnega izvoza, zlasti v Italijo, zato prikazuje več naslednjih slik nekaj tipičnih voznikov. V vozove so bili vpreženi navadno voli, ker pa sedaj razsaja slinovka, je videti samo konje, goveja živina je doma v hlevih.

7. Iz Rakeka je vodila pot po tako zvani stari cesti v Begunje. Ker je šlo proti koncu julija, so ravno spravljali mrvo s senožeti. Tako predstavljata dva prizora težaven prevoz sena po strmi rebri navzdol. Mrva je trdo stlačena in z žrdjo in vrvo povezana. V voz sta vprežena dva vola, ker v Begunjah še ni bilo slinovke.

8. Pogled na župno cerkev v Begunjah pri Cerknici. Cerkev sv. Jerneja stoji kraj vasi, na nekoliko vzvišenem prostoru. Begunje so bile prvotno podružnica Cerknice, od leta 1905 pa samostojna župnija. V dobi turških napadov je bila cerkev obdana z močnim taborom in obrambnimi stolpi, zadnji tak stolp so podrl 1882.

9. Sledita dva prizora na vasi Begunje, kjer je bil rojen 1867 dr. Josip Debevec, profesor in

književnik ter brat Mr. James Debevec, urednika Ameriške Domovine.

10. Novi prosvetni dom v Begunjah z gledališkim odrom.

11. Hiša, vrt in družina sestre Mr. Jaka Debeveca.

12. Pogled na župno cerkev v Cerknici, posvečene Rojstvu Dev. Marije. Ker je bila cerkev v turški dobi močno utrjen tabor, sta dva stolpa še dobro ohranjena, vendar služita danes za stanovanje.

12. Pogled na glavni trg. Skozi trg vodi banovinska cesta prvega reda v Stari trg. Vendar je le majhen del trga ob glavni cesti na ravnini, večina poslopij je zgrajenih na prijaznem gričku, ki ga na jugu in vzhodu oblija potok Cerknjščica.

13. Kmečki oče pelje voz sena.

14. Pogled na Cerknico okoli zidanega mostu.

15. Kapanje otrok v potoku.

16. Na poti proti vasi Dolenje jezero:

a) Dolenja vas s podružnico sv. Lovrenca.

b) Več prizorov žanjic, ki žanjejo pšenico in dva moška, ki zdevata deteljo.

c) Tik pod vasjo Dolenje jezero se začne Cerknjški jezero, ki je bilo že stari Rimljanom znano. Dolgo je 10 km, široko pa 5 km. Poplavna površina ob največjem vodnem stanju meri 2345 ha. Voda ostane včasih po več mesecev.

17. Martinjak: pred vzhodom v vas stoji podružna cerkev sv. Vida mučenca, zgrajena že leta 1621; slovi zaradi lesenega, ravnega in lepo kasetiranega stroga.

18. Grahovo je gručasta vas ob banovinski cesti Cerknica-Stari trg. Tu se odcepi cesta na Velike Bloke in na Žirovnico. Kupi lesa, hlodov in desk, pričajo, da je v Grahovem živahna lesna trgovina. Lepa cerkev Brezmadežnega spočetja Device Marije je od leta 1870 samostojna župnija. Par slik predstavlja župno cerkev in pogled na vas.

19. Žirovnica leži ob južnovzhodnem robu Cerknjškega polja. Nekako sredi žirovnškega polja stoji prijazna kapelica Matere Božje pred vasjo pa teče potok Žirovnica, kjer so ob našem prihodu tolkle perilo ob kamne mlade perice. Vas šteje 354 duš, na zunaj je videti, da je imela včasih boljše čase. Nad vasjo na gričku stoji prijazna in daleč vidna cerkev sv. Pavla s pokopališčem. Na koncu vasi se skriva med drevjem Merganova hiša. V njej živi in tudi še gospodarji 92 let stara mati gospe Franje Tomšič iz Elya, Box 246, Minn. Na sliki je videti mater, hišo in sina.

20. Pred odhodom iz Grahovega je fotograf Tischler porabil ugodno priliko in vjel prizor pred znano Kpajčevo gostilno: domača gospodinja z otroci se poslavljala od nas in pošilja ameriškim rojakom pozdrave.

21. Podoben prizor se je odigral na Rakeku pred Mlakarjevo gostilno, kjer smo bili dobili voz in "šimla," ki nas je ves dan vozil.

22. Teden dni pozneje smo se peljali z Rakeka z avtobusom proti Staremu trgu. Mimogrede se je avtobus ustavil na Bloški polici, da je oddal pošto. To priliko je fotograf porabil in vjel Bloško polico v svojo camero obscuro.

23. Stari trg je starejša naselbina kakor bližnji Lož. Prvotno je bilo tu tržišče za okoliške vasi. Ko pa se je trg preselil v Lož, ki je zaradi gradu dobival vedno večjo veljavo so začeli kraj imenovati Stari trg. Lepa župna cerkev, ki jo kaže film od treh strani, poteka iz leta 1761.

24. Vas ima v središču značaj

trga, na obodu pa značaj podeželske vasi. Zato kaže slika prav lepe in čedne dvonastropne hiše in gostilne s prenočišči. Kraj je znan po izvozu lesa in drv v Italijo, goveje živine in drv pa v Ljubljano.

25. Zunaj vasi se razprostira še dokaj rodovitno polje. Več slik kaže zaporedoma, kako zdevajo pšenico v "osternice," kjer se suši, da jo potem otepejo in omlatijo.

26. Pri vzhodu v vas je kovačnica še prav starega kova. Slika kaže vola, ki ga podkujejo.

27. Da smo si hitreje ogledali okolico, je prijazen g. župnik Presetnik napregel voz, ki ga je fotograf s konjem vred ovekovočil.

28. Pot nas je zdaj najprej peljala v vas Viševk. Prva slika prikazuje prizor ob potoku Obrh. Kmečki fant zajema z velikim lesenim korcem vodo in jo izlijeva v sod, ki ga potem na majhnem vozičku samotež pelje domov.

29. Na njivi so pred vasjo zdevati deteljo v osternice. Na eno teh je zlezel tudi podpisani in začel zdevati deteljo. Pa mu ni šlo tako gladko od rok, kakor staremu očetu. Kmalu bi bil s stola omahnil.

30. Vas Viševk ima lepo podružno cerkev s čednim pokopališčem. V cerkvi, ki je slovela kot priljubljena božja pot Matere Božje, so bogato okrašeni baročni oltarji, kor in orgle. Slike kažejo le zunanost cerkve in pokopališče, notranjosti zaradi pomanjkanja svetlobe ni bilo mogoče filmati.

31. On stran vasi Kozaršče stoji tik pod hribom grad Snežnik ali Šneberk. Današnji lastnik gradu je knez Schoenberg Waldenburg iz Dresdena na Nemškem. Krasna stavba hrani zbirko starin in lovskih trofejev. Knez pride le tu pa tam na lov, sicer oskrbuje grad oskrbnik, ki še dobro govori slovensko in je med našimi ljudmi na dobrem glasu. Večina grajščinskega posestva je pod Italijo.

32. Ob poti iz Snežnika proti Staremu trgu je stala gosta vrsta osternic, polnih rumene pšenice, te so fotografja tako prevzele, da je skočil z voza in jih na mestu filmal.

33. Nad vasjo Podlož se dviga 855 m visoka Križna gora s cerkvijo sv. Križa, ki je znamenita božja pot in ena najlepših razglednih točk na Notranjskem. Na podnožju Križne gore je pa sloveča Križna jama, o kateri gre glas, da v marsičem presega celo Postojnsko jama.

34. Vas Podlož leži na koncu še dosti rodovitne kraške uvala in šteje 175 duš. Ima dva stalna studenca, ob deževju pa se pokaže več izvirkov, ki poplavijo precejšen del polja. Letošnjo pomlad je bila povodenj, kakor so nam kazali prijazni vaščani, še posebno občutna. Par slik predstavlja pogled na vas rojstno hišo Mr. Andreja Tomca, Box 119, Stutzmanster, Johnstown, Pa., in njegove domače. Prišli so ravno s polja, kjer so korenje pletli.

35. Bloke: Prva slika prikazuje župno cerkev sv. Mihaela s pokopališčem. Sprva so bile Bloke podružnica Loža, od 15. stoletja pa so samostojna fara. Ta je pripadala do 1751 oglejskemu patriarhatu, nato do leta 1787 goriškemu nadškofu in šele poslej ljubljanski škofiji.

36. Na golem hribu nad pokopališčem so zgradili prostoren hangar za jadrnalna letala ali letala na veter. Okolica Blok je pozimi ugodna za smučanje, poleti pa za vezbanje z jadrnalnimi letali. Zato so tu zgradili omenjeni hangar.

37. Tik pod farno cerkvijo stoji ob cesti rojstna hiša g. monsignora Jerneja Ponikvarja, župnika pri sv. Vidu. Slika kaže pročelje hiše in dve neakniji, ki sta bili slučajno doma, vsi drugi so bili na polju.

Nekoliko vstran pa je rojstna hiša Miss Mary Ponikvar. Na

pragu sede oče gđc. Mary, ki se je pravkar s sosedom vrnil s polja, poleg njega sedita g. kaplan Puhar iz Loškega potoka in podpisani.

Za dober streljaj od hiše je oče z otroci nakladal otavo, ki jo je fotograf pred odhodom z Blok še vjel.

38. Dobre pol ure od farne cerkve so Velike Bloke, največja naselbina na Bloški planoti ob banovinski cesti drugega reda. Vas leži v ravnini, ki jo namaka potok Bloščica. V sredi vasi je vodovod in veliko napajališče. Neko deklo je ravno s škafovm zajemalo vodo. Ko pa je videla, da jo hoče g. Tischler filmati, je pograbila škafo, ga zavihnila na glavo in hipoma izginila.

39. Tudi Mrs. Josefina Kocin bi rada v filmu videla svojce. Njena želja se ji bo izpolnila, če ne bo vojna njihra preprečila pošiljke.

V vasi Borje, v povirju Medije, ima njena sestra Angela, poročena Rebol, prijazno hišico z mlinom. Slika prikazuje hišo in družino z bratom, ki je bil prav tedaj pri sestri na obisku.

40. Njena druga sestra Ivana, poročena Drčar, je pa v vasi Loke, št. 35, ne št. 10 kakor je bilo pomotoma sporočeno! Gospa Ivana Drčar je ravno sedela na hišnem pragu v družbi otrok, ko sva tja dospela. Po prijateljskem pozdravu sem ji razložil, po kaj sva s fotografom prišla. Brž je vstala, sklicala družino in se pripravila na filmanje in slikanje. Medtem je pa g. Tischler filmal središče vasi Loke, župnišče, cerkev sv. Marjete in vas Kisovec. Nato se je pa razvrstila gospa Ivana z družino, s svojo hčerko, zetom in enoletnim vnukom ter nekaterimi vaškimi otroci. Da so še posebno naročali lepe pozdrave, mi ni menda treba še posebej poudarjati. Tudi podpisani Vas vse, dragi rojaki, lepo pozdravlja z vročo željo, da bi čimprej prišel ta lep film čez lužo in bi v Vaših sreih obujal nešteto spominov na nepozabno rojstno grudo!

Dr. Fr. Trdan, Št. Vid nad Ljubljano.

Da bi le te slike kmalu plavale k nam, če jih ne bo kmalu tukaj, se bojim, da jih ne bo še dolgo potem radi nerodnosti razmer v Evropi. Zadnje tri komade sem prejel pred 14. dnevi, ostale pričakujem v najkrajšem času. Zelo se jih pa veselim, ker bodo to gotovo najzanimivejše slike in morda zadnje tako točno posnete od naših pokrajin.

Še vsi se spominjamo kako znamenite slike nam je poslal pred tremi leti, ko sta dr. Fr. Trdan in G. Tišler slikala Ribniški in Stišenski okraj z prizori dela na poljih in travnikih. V veliko zaslugi bomo Slovenci v Ameriki beležili tako požrtvovalnemu sopotniku in sodrujniku g. dr. Fr. Trdanu, ki je dal svoj dragoceni čas za potovanje in potem za opisovanje teh tako zaželjenih slik za one ljudi, ki so iz teh pokrajin doma. V imenu teh ljudi, se jaz dr. Trdanu že naprej zahvaljujem, kar še daleč ne morem z besedo zadostiti neumornemu požrtvovanju.

Naj bodo vse te slike, katere je pomagal posnemati odlični sodrujnik in tako za narod zaslužni mož, katerega ime smo nevedni rabiti. Toda, prečastiti g. dr. Fr. Trdan! Vašega dela ne moremo nagraditi z denarjem in tudi vemo, da se niste žrtvovali za plačilo. Vi ste sledili le veliki ljubezni do domovine in do vaših rojakov, ki so od nje oddaljeni. Vaš trud ste vporabili le za to, da bi rojake tukaj in v domovini zblížali skupaj. Take Vaše želje zamore samo Bog za katerega plačilo so Vaši cilji, nagraditi! Bog Vas živi! Če bi tudi slike ne dospelo, Vam bomo po temu seznanu ostali hvaležni. Nikoli

—Usoden karambol gluhone-menega kolesarja v Mariboru. Na vogalu Vetrinj in Kneza Kocija ulice ter Glav. trga je prišlo do usodnega karambola med enovprežnim vozom mesarja Weitzla, ki ga je vodil njegov pomočnik Ivan Cestar, ter gluhoneim slikarjem Francem Punčuhom iz Dobrave. Oje voza je zadelo v kolesarja, ki je padel na cesto. dočim je voz vlek el še kakih 50 m. Punčuhovo kolo s seboj. Punčuh je pri tem zadobil poškodbe na glavi, tako da so ga moral takoj prepeljati v bolnišnico. Tudi kolo je hudo poškodovano. Kdo je zakrivil nesrečo, bo ugotovila nadaljnja preiskava.

Če verjamele al' pa ne

"Vidiš, kakšen si," se jezi ženska, ko se prikrade proti jutru moziček domov. "Pa da se ti prav nič ne smilim. Uh, uboga reva, da sem se morala prav na takega nataktniti. Vso noč nisem zatisnila očesa."

"Pa kaj misliš, da sem jaz spal pri kartah?" jo potolaži mož.

"Ne vem, kaj mi je, gospod doktor," toži mlad fant zdravniku. "Spati ne morem, teka nimam, nobenega veselja do dela nimam, tako čudne misli mi vedno rojijo po glavi, in..."

"Kar korajžo, pobči! Pojdite in povejte ji, da jo imate radi in kmalu vam bo vse prešlo."

pozabljen med nami, tako požrtvovalni g. dr. Trdan!

Anton Grdina.

Bratu v spomin

Dovolite mi, da napišem par vrstic mojemu pokojnemu bratu, Jožetu Erbežniku, v spomin. Zapustil nas je tako nenadoma, da skoro ne moremo verjeti, da je resnica. Dragi brat, kakor si na tihem živel, tako na tihem si nas tudi zapustil, niti prilike nismo imeli, da bi se bili poslovili in rekli: z Bogom!

Ko sem te obiskavala v bolnišnici, si mi hotel pokazati, da si me še spoznal, a nisi mogel izreči niti besede. Ko sem videla tvoje bolečine, me je srce zabolelo, ker sem kar vedela, da te kmalu izgubim.

Dragi mi brat, me sestre, ki si nas tukaj zapustil in 84 letna mati v starem kraju, posebno pa tvoja družina, vsi te bomo močno pogrešali, ker si bil v resnici dober družinski oče in rad si delal, dokler si mogel in če si imel delo. Prišla je bolezen, ki te je priklenila na bolniško posteljo in te mučila več let.

Nikdar ni bilo slišati tožbe iz tvojih ust, voljno si prenašal kakor mučenik svoje trpljenje. Vse prigovarjanje, da bi se podal k zdravniku ni nič zaleglo, ker si bil prepričan, da je božja volja tako. Sedaj si rešen zemskega trpljenja. Bog, ki te je poklical iz tega sveta, naj ti bo pravičen plačnik za vse kar si storil dobrega.

Rad si pomagal, kjer si le mogel in to se je tudi videlo tedaj, ko si ležal na mrtvaškem odru. Če bi jih bil videl, bi nikdar ne bil verjel, da si imel toliko dobrih prijateljev. Lepo število se jih je prišlo še poslednjic posloviti od tebe, da ti še enkrat pogledajo v tvoje blede obličje, predno te odneso od nas.

Nikdar ne boš pozabljen pri nas, ki smo te ljubili. Odpočij se od zemskega trpljenja in prosi za nas tam pri Bogu, da se enkrat vsi skupaj snidemo, tam kjer je pravi mir, ki nam ga svet ne more dati. V molitvi se te bomo spominjali. Počivaj v miru.

Tvoja žalujoča sestra,
Frances Marolt.

WINNETOU

Po nemškem tiskarstvu K. Maya

1939	SEP.	1939
Sa	Mo	Tu
3	4	5
10	11	12
17	18	19
24	25	26

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

SEPTEMBER

29.—Sunny Ray and His Orchestra, Mid-anniversary dance v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

30.—Ples in praznovanje 2. obletnice otvoritve S. N. Doma v Maple Heights.

OKTOBER

6.—Sunny Ray and His Orchestra, Mid-anniversary dance v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

7.—St. Vitus Cadets, ples v Twilight Ballroom.

7.—Little Flower Cadets SWU No. 47, plesna veselica.

7.—Društvo Marije Magdalene, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

8.—Predstava Svetovidskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

8.—Skupni mladinski pevski zbori, koncert in ples v avditoriju S. N. Doma.

8.—Koncert združenih pevskih zborov mladine v S. N. Domu na St. Clair Ave.

12.—Plesna veselica društva Mother of Perpetual Help, reda Katoliških Borštarnjev.

13.—Sunny Ray and His Orchestra, Mid-anniversary dance v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

14.—Društvo Zumberak HBZ, ples v Twilight Ballroom.

14.—Društvo Dvor Marije Pomagaj št. 1640 priredi plesno zabavo v Slovenskem domu na Holmes Ave.

15.—Predstava Svetovidskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

15.—Žegnanje v Ljubljani, v Društvenem domu na Recher Ave.

19.—23d Ward Civic Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

21.—Bunco Girls' Club, ples v Twilight Ballroom.

21.—Društvo Valentin Vodnik št. 35 SDZ, plesna veselica v Jugoslovanskem narodnem domu na W. 130th St. in McGowan Ave., West Park.

26.—Društvo Clairwoods št. 40 SDZ, ples v avditoriju SND.

27.—Carniola Tent št. 1238 The Maccabees, Hallow'een Masquerade Dance v avditoriju S. N. Doma.

28.—Accacia Club, ples v Twilight Ballroom.

28.—Zadružna plesna veselica z večerjo v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

28.—Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ, ples v S. N. Domu na St. Clair Ave.

29.—Društvo sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ, proslava 25-letnice v avditoriju SND.

29.—Koncertna proslava 25-letnice društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

31.—Outdoors Man's Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

NOVEMBER

3.—23d Ward Democratic Club, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

4.—Buckeye Stars, ples v Twilight Ballroom.

4.—Društvo Sloga št. 43 SDZ v Niles, O., priredi veselico v nemški dvorani na Belmont Ave.

4.—White Motor Union Local 32, ples av avditoriju SND.

5.—Samostojna Zarja, opera, in po operi ples v avditoriju S. N. Doma.

5.—Podružnica št. 41 SZZ prireditve v SDD na Waterloo Road.

5.—Koncert mladinskega pevskega zbora Kanarčki v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

10.—Cavalier Club, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

11.—Društvo sv. Križ št. 214

KSKJ, plesna veselica v SND, Denison Ave.

11.—Cvet hrvatskih sestara, ples v Twilight Ballroom.

11.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

12.—Blauve Donau, jesenski koncert v avditoriju S. N. D.

12.—Mladinski pevski zbor "Črički" ima koncert v S. N. Domu na 80. cesti.

18.—Društvo Eastern Star št. 51 SDZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.

18.—Young Ladies' Sodality of St. Vitus, ples v Twilight Ballroom.

19.—Koncert mlad. pevskega zbora Kraljički v SND, Maple Heights.

19.—Društvo Adria priredi koncert v Društvenem domu na Recher Ave.

19.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ priredi plesno veselico v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

22.—Fara sv. Pavla na 40. cesti ples v Twilight Ballroom.

22.—Interlodge League, ples v avditoriju S. N. Doma.

23.—Baseball team društva št. 9 SDZ ples v Twilight Ballroom.

23.—"SDZ Dan" pod vodstvom Junior League, program in ples. S. D. Dom na Waterloo Rd.

25.—Marie Prislend Cadets ples v Twilight Ballroom.

26.—Koncert Mladinskega pevskega zbora SDD, Waterloo Rd., v avditoriju S. D. Doma.

26.—Podružnica št. 25 SZZ priredi igro in ples v Knausovi dvorani.

29.—Little Flower Cadets SWU No. 47, plesna veselica—"Silver Dollar Dance."

DECEMBER

2.—Pevsko društvo Lira, ples v Twilight Ballroom.

3.—Predstava Baragovega odra, šolska dvorana sv. Vida.

3.—Društvo Pioneers HBZ, ples in obletnica v avditoriju S. N. Doma.

9.—Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, zabava v avditoriju S. N. Doma.

10.—Predstava Baragovega odra, šolska dvorana sv. Vida.

16.—National Screw Manufacturing Co., božičnica v obeh dvoranah S. N. Doma.

17.—Skrjančki, božična prireditve v Slovenskem društvenem domu v Euclidu.

17.—Slovenska mladinska šola S. N. Doma, božičnica v avditoriju S. N. Doma.

31.—Silvestrov večer priredi Slovenski narodni dom in klub društev S. N. Doma v avditoriju S. N. Doma.

31.—Praznovanje starega in novega leta v S. N. Domu, Maple Heights.

JANUAR

14.—Predstava Svetovidskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

20.—Pevsko društvo Lira, ples v Twilight Ballroom.

21.—Predstava Svetovidskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

27.—Roust-About Club ples v Twilight Ballroom.

FEBRUAR

3.—Predpustna zabava Svetovidskega odra in Baragovega zbora, šolska dvorana sv. Vida.

3.—Društvo Kranj, ples v Twilight Ballroom.

4.—Predpustna zabava Svetovidskega odra in Baragovega zbora, šolska dvorana sv. Vida.

6.—Predpustna zabava Svetovidskega odra in Baragovega zbora, šolska dvorana sv. Vida.

10.—Amigos Club ples v Twilight Ballroom.

DVE SLAVNOSTI

(Nadaljevanje s 1. strani.)

lan Slaje, župnik iz Loraina, stopil pred zvočnik in v globalno zamišljenem govoru čestital Newburžanom k današnji slavnosti. Primerjal je današnjo Evropo, kjer danes teko potoki krvi in našo novo domovino, kjer pod svobodnim soncem lahko molimo Boga, govorimo in pišemo po svoji prosti volji.

Nato je govoril narodu sam škof Rt. Rev. MacFadden, ki je povedal, da se spominja ustanovitve fare sv. Lovrenca, ko je bil še semenišnik. Od tistega časa je vedno zasledoval napredek te fare in danes je toliko bolj srečen, da more prisostvovati tako pomembni slavnosti, ko se polaga vogelni kamen novi cerkvi. Milostni škof je povedal, da pri naša vernikom blagoslov, katerega je izročil sv. Oče nadškofu Schremsu in Newburžani so prvi, ki ga bodo deležni. Škof je zlasti pohvalil slovenske uniformirane krožke in narodne noše, ki se ne sramujejo javno pokazati svoje katoliško prepričanje. Izraža upanje, da ne bo dolgo, ko bo prišel blagoslovit dogotovljeno novo cerkev.

Nato je škof podal blagoslov, pevci Slovenije in godba sv. Lovrenca so peli oziroma igrali k blagoslovu. Zatem je Father Jager opravil molitve v slovensčini in škof je podelil narodu papežev blagoslov. Bilo je vse tako zelo ginljivo in veličastno. Končno se je še g. kanonik Oman v iskrenih besedah zahvalil vsem, domačinom in tujim gostom za udeležbo in povabil vse v šolske prostore, kjer se je razvila prijetna zabava.

V vogelni kamen nove newburške cerkve so položili mnoge važne dokumente, ki bodo spravljeni tukaj, dokler bo stala cerkev, mnogo več sto let. Tako so spravljeni tam "Vestniki" fare sv. Lovrenca z imeni faranov, slike vseh newburških novomašnikov, imena vseh sedanjih cerkvenih odbornikov, čt. šolskih sester, ime arhitekta, nadškofa in škofa, obe knjigi g. kanonika, "Za božjim klicem" in "Ob srebrni maši," kompozicija g. Iv. Zormanca "Naša gospa," s podpisov vseh pevcev in pevke zbora Slovenije, nekaj iztisov Ameriške Domovine, Amer. Slovenca, Glasila KSKJ, Ave Maria, Zarja, dalje iztise ljubljanskih listov, ki so pisali o kongresu Kristusa Kralja: Slovenec, Domoljub, Bogoljub in Glasnik.

Vso slavnost je snel na film Mr. Anton Grdina.

Tako se je završila pomembna in veličastna slavnost pri sv. Lovrencu. Tudi mi iskreno želimo, da bi stavba nove cerkve naglo rasla in da bi bili kmalu povabljeni k blagoslovitvi nove cerkve.

Proslava 20 letnice Slovenskega doma

Včeraj popoldne in zvečer se je pa vršila v Collinwoodu na Holmes Ave. proslava 20 letnice Slovenskega doma. Popoldne ob 2:30 se je pričel občiren, pa zelo lepo zamišljen program v nabito polni dvorani.

Godba društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ je odprla program z ameriško in slovensko himno. Na odru je bil lep prizor, ko so se strnile v vrsto Frances Susel kadetinja od podružnice št. 10 SZZ in pozdravile občinstvo z dotikom rok ob čake. Dve mali kadetki, ena v roki slovensko, druga ameriško zastavo, sta jih spojile skupaj, da sta se objeli obe slavni zastavi.

Nato je zapel pevski zbor "Soč" in sicer so bili tisti pevci, ki so peli v zboru tudi pred dvajsetimi leti ob priliki otvoritve Doma. Zbor je zdaj pel pod vodstvom Primoža Ko-

goja. Nato je tajnik Slov. doma, Joško Penko, v znešenih besedah pozdravil navzoče in orisal delo naših slovenskih pionirjev, ki so z velikimi žrtvami gradili ta narodni hram. V spremstvu kadetk so prišli na oder ti pionirji in vsakemu so ta dekleta pripela rdeč nagelj na prsa, kar je bil zelo lep prizor.

Nato je predsednik Slov. doma, Anton Jerman, pozdravil navzoče. Dalje so govorili John Prusnik, kot prvi predsednik, Anton Vidmar kot sklicatelj prve seje za idejo graditve Doma, Anton Baraga kot direktor 20 polnih let pri Slov. domu, in Matt Kastelic. Jim Rotar je prinesel od Društvenega doma iz Euclida lep dar. Govoril je Frank Svetek, kot boter Slovenskega doma, nakar je ljubko deklamirala Marion Kapelj "Ob dvajsetletnici." Vlad. Malečkar in Fr. Može sta zaigrala dve skladbi na violino, kar sta zelo lepo napravila.

Potem je zapel zbor Ilirija Hi, moški zbor Ilirije in mešani zbor, pod vodstvom g. Martina Rakačja. Lepo so peli in občinstvo jih je nagradilo s toplim aplavzom.

Zatem je govoril odvetnik Frank Opaškar, ki je v globoko zamišljenem govoru podarjal potrebo združitve vseh narodnih domov. Mr. Opaškar je predsednik federacije slovenskih narodnih domov v državi Ohio.

Miss Betty Marolt je zaplesala umetni ples, Misses Dorothy in Rosie Kravos sta zapeli duet s svojimi prijetnimi glasovoma. Občinstvo ju je zelo pohvalilo.

Godba društva sv. Jožefa je zaigrala težko skladbo, ki so jo igrali fantje brezhinbo. Nato je zapel mladinski zbor Slov. doma pod vodstvom g. Louis Semeta, ki so tudi želi zelo viharen aplavz. Za zaključek je godba društva sv. Jožefa zaigrala živahno koračnico.

Zvečer se je vršil pa v gornji dvorani sijajen banket. Obširna dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička. Narod je bil židane volje, splošno veselje je vladalo v znak, da je narod vesel samega sebe, ko gleda nazaj na velike žrtve, ki jih je storil za napredek in kulturo, pa vidi sedaj te lepe sadove.

Predsednik Doma, Mr. Ant. Jerman, je v iskrenih besedah pozdravil navzoče in se jim zahvalil za veliko udeležbo. Nato je izročil vodstvo nadaljnega programa direktorju, Mr. John Zulichu, ki je izpeljal program jako fino in brezhinbo.

Stoloravnatelj je najprej predstavil direktorje Slov. Doma, nato Zenski odsek in pododsek "Klub mladih Slovencev." Potem je poklical k besedi tajnika Doma, g. Joškota Penkota, ki je povedal, da je odvise napredek vsakega narodnega doma od kooperacije naroda in pri tem Domu se to lahko reče, da je. Pri narodnem domu moramo biti vsi eno in vsi gledati samo za napredek Doma.

Drugi govornik je bil Mr. Anton Grdina, ki je bil slavnostni govornik tudi pri otvoritvi Slov. doma pred 20 leti. Mr. Grdina je povedal, kako so naši naseljenci najprej gradili svoje družinske domove, potem svoje dušne domove, cerkve, in nato še narodne domove. Kar on govori, govori vedno iz srca in za dobrobit naroda, je rekel Mr. Grdina. Zato naj mu ne zamerimo, če govori morda komu ni po volji, mišljen je pa le za korist slovenskega naroda, za njega boljše bodočnost. Pod streho narodnih domov moramo biti vsi enaki, ker so se gradili ti za vse, za to ali ono prepričanje brez

izjeme in pod streho teh bi se ne smelo žaliti nikogar.

Naslednji govornik je bil msgr. Vitus Hribar, ki je polagala zlate besede izkušnega duhovnika na srce narodu. Rekel je, da smo lahko ponosni na direktorij, kot ga ima Dom in podarjal, da bi moralo biti naše geslo: Slovenec naj Slovence pomaga! Slovani naj stojimo na svojih nogah in naj ne ližemo pet tujcem. Imejmo zaupanje v sebe, v svojo zmožnost.

Potem je govoril Mr. John Pezdirtz v imenu društva sv. Jožefa in v imenu KSKJ ter čestital delničarjem in direktoriju ob 20 letnici.

Zatem je govoril Mr. Joseph Ckoren, gl. blagajnik SDZ, ki želi, da bi šel Slov. dom po isti poti naprej, kot je šel doslej in napredek mu je zagotovljen.

Mrs. Frances Susel je kot gl. odbornica SZZ in članica ženskega odseka Doma pozdravila navzoče in se jim zahvalila za številne posete.

Kot zadnji govornik je bil sodnik, g. Frank J. Lausche, ki je navzoče v iskrenih besedah za trenutek popeljal preko morja v staro domovino, kjer naši bratje in sestre trepetajo, ker ne vedo, kaj jih čaka, kakšna usoda jim je še namenjena. Naše misli naj se v teh časih, je rekel govornik, večkrat obrnejo v našo staro domovino z srčno željo, da bi ista prestala vse težke preizkušnje in živela še nadalje svobodna in lepa.

Predstavljen je bila Miss Eleonor Prech, poročevalka za Clev. Press, rodem Čehinja, ki so jo navzoči prisrčno pozdravili.

Stoloravnatelj izrazi željo, da bi se tudi ob 30 letnici zbrali enako veseli skupaj in tudi takrat rekli, da je ta Dom še vedno Slovenski dom, na kar naj gleda tudi naša mladina, ki bo za nami prevzela in nadaljevala s tem narodnim delom.

K tem iskrenim besedam g. stoloravnatelja se pridružujemo tudi mi in želimo, da bi Slovenski dom i v bodoče tako lepo napredoval in vršil svoje narodno delo, za kar je bil postavljen in zgrajen. Zelo lep večer je bil in vsak je odnesel domov gotovo najlepši vtis od vse prireditve.

MALI OGLASI

Zaloga harmonik

Cenjenim rojakom naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstne harmonike nemškega tipa, 3 vrstne, 3 uglasbene \$75.00, 4 nemške, specielno narejene, 4 uglasbene, z več tipkami kakor navadne \$150. Imam najfinejše piano harmonike, 120 basov, 4 uglasbene \$150 in kovčeg zraven. Joseph Kebe P. O. Box 629 Greensburg, Pa. (225)

Naprodaj

secekan les za furnez in fireplace. Imamo tudi fin orehov les za sušenje. Jako zmerna cena. Fred Reier, 959 E. 220th St. telefon KEnmore 5726-W. (Sept. 26, 28, 30, Oct. 3, 5, 7.)

Naprodaj

belo in črno grozdje, ter mošt iz belega in črnega grozdja. George Grabelsek, R. F. D. 3, Box 196, Geneva, O. (227)

Odda se soba

za enega fanta za spat. Vprašajte na 1227 E. 72nd Place. (228)

Delo bi rad

na farmi. Kdor hoče dobroga delavca, naj se zgłosi pri Geo. Kasunič, 7510 Lockyear Ave. (223)

V najem

se da stanovanje za eno družino, 6 sob, vse udobnosti. Vprašajte na 6309 Edna Ave. (222)

Grozdje naprodaj

iz naše domače farme. Za prevoz ali dostavo na vaš dom ne računamo nič. Grozdje si lahko ogledate na farmi M. A. Cohodas, County Line Rd., Geneva, O. R. F. D. 2, ali pa na 1065 E. 61st St., Cleveland, Ohio. (226)

Dobil sem pa tole. Črne usnjate hlače, visoke škornje, seveda opremljene z ogromnimi ostrogami, rdečo volneno srnjajo, rdeč telovnik z neštetiimi žepi, črno volneno ovratno ručico, lovsko sukunjo iz jelenovine, spet z neštetiimi žepi, usnjat pas, dve pedi širok in seveda znotraj votel, vrečico za kroglice, tobakični mehur, pipo, kompas in dvajset drugih prepotrebnihih reči, obojke mesto nogavic, ogromen sombrero z ogromnimi krajnjaki, volneno odejo z luknjo na sredi, da sem lahko glavo vtaknil skozi njo in uporabljati odejo za površnik, lasso, rog za smodnik, kresilo, bowieknife, sedlo s torbami, jermenjem, uzdo in vajeti.

Se sva šla izbirat puško. Old Death ni ljubil novotarij. Vse kar je bilo novejših izdelkov, je porinil na stran in segel po stari puški, seveda s sprednjim nabojem, ki bi je jaz najbrž niti pogledal ne bil. Strokovnjaški jo je pregledal, jo nabil, stopil pred trgovino in ustrelil v sleme precej oddaljene hiše. Krogla je zadela.

"Well!" je zadovoljno pokimal. "Tale bo! Tole staro rožlezo je bilo v prav dobrih rokah in je več vredno ko vsa tista kramarija, ki ji dandandana puška pravijo. Kalkuliram, da jo je izdelal mojster, in upam, da ga ne bodete osramotili.

Še kalup za kroglice morava imeti. In svinec se menda tujdi dobi. In gotova sva z opremo. Pa pojdeva domov in si vlijeva zalogo krogel, da se namu bodo tam onstran v Mehiki kar ustrašili."

Izbral sem si še nekatere malenkosti, robce in drugo, kar se je zdelo Old Deathu seveda čisto nepotrebno. In nato sem stopil v stransko sobo ter se preoblekel. Z zadovoljnim muzanjem me je stari trapper gledal, ko sem se vrnil.

Na tihem sem upal, da mi bo le nesel sedlo vsaj do doma. Pa mu še na misel ni prišlo. Naložil mi ga je na rame in me porinil skozi vrata.

"Takole —!" se je režal. "Pa povejte, ali vas je treba sram biti! Vsak pameten človek si bo mislil, da ste pač paveten človek Kaj si pa norci meten človek? Ali vas mislijo in nevedni ljudje, to vas pa vražje malo briga."

Bil sem torej prav tak kakor Old Death, v ničemer nisem na boljšem, potrpežljivo sem moral nositi svoj jarem domov, on pa je ponosno prazen stopal poleg mene in se kotovo na tihem smejal, da je detektivna naredil za nosača.

V hotelu sem hvalobogu smel odložiti sedlo. Old Death je legel spat, jaz pa sem šel Winnetoua iskat.

Lahko si mislite, kako sem bil vesel in srečen, da sva se tako nepričakovano našla. Zelo sem se moral premagovati, da nisem skočil k njemu in ga objel. In najrazličnejša vprašanja so se mi vsiljevala. Kako je prišel v Matagordo? Kake opravke ima? Zakaj se je delal, kot da me ne pozna? Gotovo je imel svoje razloge. Pa kake?

Brez dvoma je tudi sam želel govoriti z menoj. Najbrž me je kje čakal. Poznal sem njegovo navado in upal sem, da ga bom kmalu našel. Gotovo naju je opazoval, videl je, da sva šla v hotel, pa je bil kje v bližini. Šel sem za hišo. Za dvoriščem je bil odprt, nezazidan svet.

Res! Kakih sto korakov oddaljen je stonel od drevesu. Ko me je zagledal, se je obr-

nil in šel proti gozdu. Stopil sem za njim.

Med drevjem me je čakal. Z radostnim obrazom mi je pričel naproti.

"Charli, moj ljubi, ljubi brat! Kako sem vesel da te spet vidim! Tako se veseli jutro, ko po temni noči spet sonce zasije."

Objel sem ga in poljubil. Delal sem:

"Jutro ve, da bo zasijalo solnce. Midva pa nisva slutila, da se bova srečala. Kako me veseli da spet slišim tvoj glas!"

"Kaj te je pripeljalo sem v to mesto? Ali imaš opravke tukaj? Ali misliš morebiti od tod potovati k nam na Rio Pecos?"

"Po opravih sem prišel v Matagordo."

"Ali mi sme moj beli brat povedati, kako si tisti opravki? Ali mi bo pripovedoval, kje je bil in kod je hodil in kako se mu je godilo, odkar sva se ločila ob Red Riverju?"

"Vse ti bom povedal." Šla sva globlje v gozd in sedla. Roko v roki sva sedela in pripovedoval sem mu svoje doživljaje.

Ko sem skončal, je resno pokimal in dejal:

"Izmerili smo cesto ognjenega konja, da bi dobil svojo plačo. Dobil si jo, pa hurikan ti jo je spet vze. Da si ostal pri bojevnikih Apačev, ki te ljubijo, bi denarja vobče ne potreboval —"

Pametno si storil, da se nisi vrnil v St. Louis. Ne bil bi prišel."</

Za čast in poštenje

(ROMAN)

"Ne brskajva po preteklosti. Čas beži in prihodnost bo usodepolna."

Ko je tako govoril, je stopil proti vratom in položil najprvo oko, potem pa uho k odprtini, da se prepriča, da ni nikogar, ki bi prisluškoval.

Na hodniku ni bilo nikogar, ker ni slišal najmanjšega šuma.

Vrne se k Marie-Anne, in ko z zobmi raztrga in razgrize rokave svojega jopiča, prinese na dan dvojce pisem, skrbno zaviti v blago.

"Tu," reče pritaženo, "je človeško življenje!"

Marie-Anne seveda ni vedela ničesar, kaj je obljubil Chanlouineau in sprva niti vedela ni, kaj vse to pomeni.

"To," je vzklila, "naj bi bilo vredno toliko kot življenja moža?"

"Ššššš, govorite bolj tiho," jo prekine Chanlouineau. "Da, eno izmed teh pisem lahko reši življenje enega izmed obsojenih v smrt."

"Nesrečni človek! Zakaj se pa ne poslužite pisma in rešite samemu sebi življenje?"

Mladi mož pa žalostno zmaje z glavo.

"Ali je mogoče, da ste me kdaj ljubili?" priprosto. "Ne, ni! Torej nimam nobene želje za nadaljno življenje. Počitek pod zemljo mi je ljubši kot mizerija, katero moram na zemlji prenašati. Sicer sem pa bil jaz pravično obsojen. Znano mi je bilo, kaj sem delal, ko sem zapustil Reche s puško na ramenih, z mečem ob strani; nobene pravice nimam za pritožbo. Toda ti kruti sodniki so obsodili nedolžnega človeka —"

"Barona Escrovala?"

"Da — očeta — Maurica!"

Pri omenitvi tega imena se mu je glas spremenil, in za katerega srečo bi dal deset življenj, ako bi bilo mogoče.

"Rad bi ga rešil," reče, "in to lahko tudi storim."

"Oh, če bi bilo res, kar govorite! Toda najbrž sami sebe varate."

"Jaz vem, kaj govorim."

V strahu, da bi ga zunaj slišal kak vohun, se še bolj približa Marie-Anne in govori hitro in s pritajenim glasom:

"Jaz nisem bil nikdar prepričan, da se nam bo vstaja posrečila. Ko sem iskal orožja za obrambo v slučaju poloma, tedaj je moral markiz Sairmeuse preskrbeti tako orožje. Ko je prišla potreba, da pošljemo okoli zarotnikov okrožnico, da sporočimo dan, kdaj se vstaja začne, sem pregovoril markiza Martiala, da mi je spisal vzorec. On ni sumil ničesar. Povedal sem mu, da piše ženitovanjsko povabilo, in storil je, kar sem ga prosil. To pismo, ki je sedaj v moji posesti je vzorec okrožnice. Napisano je bilo po

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENDicott 9571
Pripeljemo na dom.

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
v Slovenskem Narodnem Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POSILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.
Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

njem, nikdar ne more zanikati."

Chanlouineau odpre koverta in ji pokaže usodepolno pismo, katere je on narekoval in v katerem je bil dan začetka vstaje ostal neizpolnjen.

"Dragi prijatelj. Končno smo se dogovorili in poroko je določena, itd."

Zarek, ki se je zablestel v očeh Marie-Anne, je zopet ugasnil.

"In vi mislite, da nam bo to pismo kaj pomagalo?" reče sedaj še bolj razočarana.

"Jaz ne mislim!"

"Toda —"

Chanlouineau ji veli naj umolkne.

"Ne smeva zgubivati časa z debatami — poslušajte me! Samo na sebi je to pismo mogoče brez pomena, toda vse stvari sem tako uredil, da bodo imele mogočne posledice. Pred vojaško komisijo sem izjavil, da je bil Martial eden voditeljev vstaje. Smejali so se; na njih obrazih sem čital neverjetnost. Toda obrekovanje ima vselej posledice. Ko pride čas, da dobi vojvoda Sairmeuse nagrado za svoje delo pri tej vstaji, tedaj se bo našlo dovolj nasprotnikov in sovražnikov, ki bodo ponavljali moje besede. Njemu je bilo to tako dobro znano, da je postal silno vznemirjen, dasi so se njegovi tovariši režali radi moje obtožbe."

"Človeka po krivem obtožiti, je velik zločin," mrmra poštena Marie-Anne.

"Da, toda rad bi rešil prijatelja in ne morem pri tem izbirati sredstev. Bil sem toliko bolj prepričan o uspehu, ker sem vedel, da je bil markiz ranjen. Izjavil sem, da se je boril proti vojvodovim vojakom ob moji strani; zahteval sem, da ga pokličejo pred komisijo; povedal sem jim tudi, da posedujem neovrgljive dokaze njegove udeležbe pri vstaji."

"Ali ste rekli, da je bil markiz ranjen?" vpraša Marie-Anne.

Na obrazu Chanlouineau se pojavi največje začudenje.

"Kaj?" vzklila, "ali vam ni znano —"

In po trenutku premišljevanja nadaljuje:

"Kakšen norec sem! Saj ni bilo nikogar, ki bi vam mogel kaj povedati! Spominjate se, da ko smo korakali po Sairmeuse cesti na potu v Arcy, in ko nas je vaš oče zapustil, da hiti naprej, je Maurice prevzel vodstvo enega oddelka, ste vi korakali poleg njega, dočim sva jaz in Jean ostala zadaj, da sva priganjala zakasnele. Vestno smo vršili našo dolžnost, ko smo hipoma začuli galopiranje nekega konja za nami. "Vedeti moramo, kdo prihaja!" je rekel Jean.

"Obstala sva. Konj je kmalu pridiral do naju; prišla sva ga za uzo in pridržala. Ali uganete, kdo je bil jezdec? Martial de Sairmeuse."

"Nemogoče je opisati jezo vašega brata, kó je spoznal markiza."

"Končno sem te dobil, prokleti plemenitaš!" je vzklila, "in sedaj bova obračunala! Potem, ko ste osramotili mojega očeta, ki vam je pravkar izročil ogromno premoženje, ste ga pahnili v obup in lakoto, in nazadnje ste hoteli onečastiti še mojo sestro. Maščevanje zahtevam! Borite se!"

Marie-Anne ni mogla reči

ali je zbudena ali sanja.

"Moj brat?" zajeclja, "je pozval markiza na boj? Ali je mogoče?"

"Kakor je Martial pogumen," nadaljuje Chanlouineau, "toda ni hotel sprejeti poziva za boj. Zajecljal je samo: "vi ste blazni — šalite se — ali nismo bili vedno prijatelji? Kaj naj vse to pomeni?"

"Jean je pa škripal z zobmi. "To pomeni, da smo dovolj dolgo prenašali vaše nesramnosti," odvrne, "in če ne stopite s konja in se spopriete z menoj, tedaj vam razsujem možgane iz glave!"

"Vaš brat je tekom tega govora tako grozeče meril s samokresom, da je Martial končno skočil s konja in rekel napram meni:

"Vidite, Chanlouineau, "dovoliti moram dvoboj ali me pa ubijejo. Ako me Jean ubije, bo stvar pozabljena, toda če jaz njega ubijem, kaj se zgodi potem?"

"Povedal sem mu, da lahko svobodno odide pod pogojem, da mi obljubi, da se pred drugo uro ne vrne v Montaignac."

"Torej sprejem poziv," reče. "Dajte mi orožje."

"Dal sem mu svoj meč, vaš brat je potegnil svojega in postavila sta se v sredino javne ceste."

Mladi kmet preneha, da pride k sapi, potem pa reče počasneje:

"Marie-Anne, vas oče in jaz sva slabo sodila o vašem bratu. Kriv je njegov obraz, ki kaže na videz izdajstvo, njegov nasmeh je pretkan in z očmi se vam neprestano ogiblje. Slabo smo mu zaupali in prositi bi ga morali odpustanja. Mož, ki se bori, kot sem jaz videl njega boriti se, zasluži polno zaupanje. Kajti spopad na omenjeni cesti v temni noči, je bil nekaj strašnega. Napadla sta se molče, toda toliko bolj divje. Končno je Jean padel."

"Oh, moj brat je mrtev!" vzklila Marie-Anne.

"Ne, odvrno Chanlouineau; "saj upanje imamo, da je pri življenju. Ta dvoboj je imel še neko drugo pričo, nekega moškega po imenu Poignot, katerega se gotovo spominjate, ker je bil svoječasno najemnik vašega očeta. Odpeljal je Jeana in obljubil, da ga bo dobro negoval in skrival."

"Kar se tiče markiza, mi je pokazal, da je tudi on ranjen, nakar je zopet zajahal konja in rekel:

"Kaj sem hotel! On je hotel imeti boj!" Marie-Anne je sedaj razumela.

"Dajte mi pismo," reče jetniku. "Šla bom k vojvodi. Gotovo bom našla kak način, kako pridem k njemu, nakar mi bo Bog svetoval, kaj naj naredim."

Plemeniti kmet izroči dekletu drobno pismo, ki bi lahko njemu samemu prineslo življenje.

"Pod nobenim pogojem," reče, "ne smete izdati napram vojvodi, da imate pri sebi dokaz, s katerim sem mu jaz grozil. Kdo ve, česa bi bil zmožen v takem slučaju? Najprvo bo rekel, da ne more storiti ničesar — da sploh ne ve, kako bi bilo mogoče rešiti barona. Povejte mu, da mora najti sredstvo, ako ne želi, da se odpošlje to pismo v Pariz, enemu njegovih sovražnikov —"

Chanlouineau postoji. Čutil je zapahe v vratih. Korporal Bavois se prikaže.

"Pol ure je minilo pred desetimi minutami," reče žalostno. "Jaz moram ubogati povelja."

"Dobro, dobro," odvrne Chanlouineau. "Vse je končano."

In ko izroči Marie-Anne drugo pismo, reče:

"To je za Vas, "čitali boste, ko jaz ne bom več živ. Molite, nikar ne jokajte! Imejte pogum. Kmalu postanete žena Maurica. In ko boste srečni, spomnite se včasih na ubogega kmetiča, ki vas je tako neizmerno ljubil."

Marie-Anne ni mogla izreči in stisnil v naročju ter pritisnil svoje ustnice na njena.

"In sedaj z Bogom," reče še enkrat. "Ne zgubite trenutka! Z Bogom!"

Devetindvajseto poglavje

In prvič v življenju je jo objel

Bivši angleški poslanik za Nemčijo, Sir Neville Henderson, ki je prenesel mnogo pošte med angleško vlado in Hitlerjem, pa vse brez uspeha.

V gradu Wawel pri Krakowu počiva poljski maršal Pilsudski in mnogo drugih poljskih narodnih junakov počiva tam.

Loui Nova, ameriški boksar iz Kalifornije, ki upa, da se bo nekoč sprijel z Joe Louisom.

Pričakovanje, da bo dobil La-cheneurja v roke, je markiza de Courtornieu tako razburilo, da se nikakor ni mogel odtrgati od svojega dela v trdnjavi, da bi šel domov na večerjo.

Ostal je v bližini vrhoda na koridorju, v katerem se je nahajala celica Chanlouineau. Videl je Marie-Anne odhajati. Toda ko je opazil, da odhaja v polmraku z nekakim hitrim in živahnim korakom, je mahoma začel dvomiti nad iskrenostjo Chanlouineau.

"Mogoče me je ta lopovski kmet potegnil?" misli markiz. (Dalje prihodnjič)

odpirajte slovenske trgovce!

Dve ameriški turisti, ki sta bili na potopljeni ladji Athenia. Cenzor ni izdal imena rešenih za javnost.

Ti trije Škoti, ki žive v Kanadi in ki so se udeležili svetovne vojne, so ponudili službo v sedanji vojni. Pregledujejo zdravniške listine, če so potrjeni.

VOLITE ZA

X Anne Dorrington

za

MESTNO ZBORNICO IZ 32. VARDE

Za boljše interese 32. varde.

AMERICAN RADIATOR PRODUCTS
WOLFF HEATING CO.

GRELNI INŽENIRJI

Gorak zrak, para, vroča voda, plin, olje, air conditioning. — Popravljamo vse vrste furneze in boilerje. NOBENE GOTOVINE TAKOJ. PLAČATE V TREH LETIH. Urad in razstava vseh predmetov na

715 E. 103 ST. GLENVILLE 9218
Vprašajte za našega zastopnika—Stefan Robash

Ohranite ta kupon, je vreden 25¢

Ta kupon in 75c je za vstopnico dveh osebam na petkovo zabavo v dvorani cerkve sv. Vida, točno ob pol devetih zvečer.

Ohranite ta kupon, je vreden 25¢